

הנגנים של מארס - על תיאום ותזמון למ"פ ולמג"ד

Musicians of Mars 2 - a story of synchronization בהוצאת מערכות, התש"ף.

ספר זה מבוסס על תורת לחימה תקפה, על לקחי מבצעים ואימונים ועל מוסכמות אוניברסליות בתחום ההגנה. בימים אלה, שבהם חובת הקריאה והדיון מקבלת משנה תוקף, ראוי שספר זה יהיה קריאת חובה לדרגי המג"ד והמ"פ, וישמש בדיונים בקורסי הפיקוד ובתוך היחידות.

"צק"פ 'דאגר' פרץ בשיטתיות דרך מבנה האויב. קטלניות האש המשולבת של המחלקות המתמרנות, האש הארטילרית והסיוע האווירי הצמוד התלכדו לכלל סימפוניה של הרס... הביצועים של כל קצין, נגד וחייל היו בלתי רגילים. לא היו מהלכים מבוזזים, כולם ידעו מה לעשות והוציאו את התוכנית לפועל במלואה" (עמ' 107).

ההבנה המשותפת של המשימה ושל כוונת המפקד, הידיעה המשותפת של הדרך הנבחרת להוציא לפועל את המשימה, ושל הדרך שנוקטת היחידה העמיתה או השכנה, כולן מגיעות בשלב ההכנות לקרב. תובנות אלו הן שיביאו לתיאום מוצלח ולביצוע מיטבי כאשר התקשורת לקויה והתוכניות משתבשות. השגת תיאום ותזמון מיטביים בקרב ההגנה, בתרחיש בדיוני אך מציאותי המתואר בספר, היא דוגמה לפתרון בעיות מורכבות באמצעות פעולות פשוטות אך מתוכננות בדרגים נמוכים. ההדגשים המשובצים בספר והלקחים העולים מבין דפיו, הדרך שבה מפקדי הצק"פים מתכוננים עם עצמם, עם הכפופים להם ועם מפקדם, כל אלה מספקים לקורא תובנות על הדרך שבה אנו מתבוננים בבעיות, ניגשים לפתרונן ומפתחים פתרונות.

הקריאה בספר קולחת, קצבית ושומרת על מתח ועניין. המתרגמים צלחו את מבחן התאמתו למונחי התו"ל של צה"ל ובכך מקילים על הקורא הישראלי להבין את המתרחש, ועדיין מאפשרים ללמוד את המונח המתאים באנגלית, המופיע

שהרגיש מוכן ובטוח בעצמו והאמין שצוותו התכונן והיה מוכן היטב לאתגר שלפניו. ובכל זאת, הצוות נחל תבוסה כה עמוקה. כיצד הדבר ייתכן?" (עמ' 20).

משם הוא לוקח את הקורא לימים ולשעות של נוהל הקרב הגדודי למשימת הגנה זאת, תוך שהוא מציג לנו את התוכניות והפקודות של המג"ד ושל מפקדי הצק"פים האחרים, את ניתוחי המודיעין, ההכנות לטיפול באוכלוסייה המקומית, הדרישות והמענה בין הדרגים, ומתמקד בצק"פ העתודה, אשר בסיומו של הספר הנחית התקפת-נגד מתוזמרת כהלכה:

בימים אלה, כאשר תרבות הקריאה והדיון מתחזקת בצה"ל, טוב עשו ענף תו"ל בזרוע היבשה והוצאת מערכות בהדפסת ספר זה, שממדי הקטנים אינם מעידים על איכותו הגבוהה. הספר הנגנים של מארס הוא תרגום של אחד מפרסומי המרכז להפקת לקחים בצבא ארצות-הברית (CALL) המיועד לדרג המג"ד והמ"פ, ומציג מקרה בוחן לקרב הגנה סדורה וניידת בין כוחות אמריקניים (הכוח המגן) למיליציות מקומות (התוקף). מקרה בוחן זה דמיוני במקום שבו הוא מתרחש, אך מציאותי באתגרים שאותם הוא מציג. תוכן הספר מבוסס על תורת לחימה תקפה, על לקחי מבצעים ואימונים ועל מוסכמות אוניברסליות בתחום ההגנה.

שם הספר לקוח מנאום של הגנרל פטון, שבו טען כי יחידה שאינה מתואמת דומה ל"מתאגרף ביד אחת" ועל כן ביחידה, בדומה לתזמורת, נדרש כל כלי נשק לתמוך בכלי הנשק האחרים כדי לנגן בתזמורת של מארס, אל המלחמה. השגת תיאום בצוות קרב משולב, בדרגי הפלוגה ובגדוד ותזמון הפעולות הם לוז הספר וחוט השני העובר דרך הפרקים - שעות ההכנה, המתמצות בדקות אחדות של מגע, ומוכיחות אילו הכנות היו טובות ואילו טובות פחות.

הספר נפתח בהרהורי לקחים של מפקד צק"פ ההחזקה, שכשל במשימתו: "סרן פרד מוריס ישב והרהר בשקט ברצף האירועים שהוביל להשמדת הצק"פ שכה אהב. [...] הוא תהה מדוע לא הצליח לממש את עוצמתו הקרבית ולזכות בניצחון מכריע, אף על-פי

גדס"ר גבעתי באימון. משימתנו היא לבנות צוותי קרב מועילים, וברוח הספר - לבנות תזמורת מלחמה שאינה בהכרח פילהרמונית

ראוי ששיטה זאת לכל הפחות תיבחן ותנוסה בקורסי הפיקוד בצה"ל. משימתנו היא לבנות צוותי קרב מועילים, וברוח הספר - לבנות תזמורת מלחמה שאינה בהכרח פילהרמונית (המנגנת יצירות שנכתבו דורות רבים מקדם), אלא הרכב ג'ז, המתבסס על ההיכרות ההדדית ביכולות הכלים האחרים והדרישות מאיתנו, ועל הכתבת נעימת בסיס שאליה מצטרפים כולם, להתאמת הקצב ולשילוב הקולות והיכולות, בהרמוניה שתביא לכך שאת המנגינה הזאת לא יוכלו להפסיק. מקרה המבחן המתואר בספר **הנגנים של מארס** יאפשר לקורא ללמוד מניסיונם של אחרים, לחשוב ולהשתפר עבור עצמו ועבור עמיתיו. ואחרי כל זה, ולמרות כל הכוונות, ייתכן שזהו אינו אלא סיפור טוב. בימים אלה, שבהם חובת הקריאה והדיון מקבלת משנה תוקף, ראוי שספר זה יהיה קריאת חובה לדרגי המג"ד והמ"פ, וישמש בדיונים בקורסי הפיקוד ובתוך היחידות, על-מנת שתתקיים בנו ההבנה ש"איזהו חכם? הלומד מכל אדם" וכן "ישמע חכם ויוסף לקח, ונבון תחבולות יקנה".

שפיתחו יחד עם רס"ן סנטיאגו לקראת מצב כזה. [...] כששב והביט במשקפת שלו, ראה בבירור את יריעת סימון הרק"ם המציין שכלי רק"ם של האויב עוברים את המכשולים הראשונים. מחלקה ארבע כבר יצאה לדרך, ועתה הגיע הרגע להחליט החלטה נוספת. הוא שב והעיף מבט בטבלת קבלת ההחלטות, אך כבר ידע שהמידע שקיבל עונה לקריטריונים של נקודת ההחלטה הבאה בטבלה" (עמוד 105). עיון בנספחי הספר יסייע לקורא הישראלי, בעיקר אם אינו בקי במונחי התורה ובטכניקות של צבא ארצות הברית, להבין היטב את תוכנו, להשתמש בו כבסיס לדיונים ולהפיק ממנו לקחים אישיים ויחידתיים. הבחירה להוסיף לנספחים את "שיטת 7 השאלות" מן הצבא הבריטי, שנועדה לאפשר למפקדים מדרג המחלקה ועד הגדוד לתכנן תכנון חפוז ולפקוד פקודת מבצע, מעניינת בכך שהיא משלבת בספר טכניקות מצבא נוסף. התוספת מבורכת גם מכיוון שהיא תורמת לאוניברסליות של הספר, ובפרט - תורמת שיטה נוספת למפקד הישראלי לתכנן ולפקוד באילוץ זמן.

סא"ל ד"ר אלדד שמש, רמ"ד הפו"ש בענף תו"ל במז"

תמיד בשולי העמוד וכן במילון המונחים שבנספחי הספר. קטעי הדו-שיח בספר ותיעוד מחשבותיהם של גיבוריו מאפשרים לקורא "להיכנס לראשם" של ממלאי התפקידים השונים בתכנון, בביקורת זה על זה ובלקחים. קריאה קפדנית בספר ועצירה מובנית בכל "צומת החלטה" עשויות לאפשר לקורא לחשוב "מה אני הייתי עושה?" (או, לחלופין, "למה הוא עושה זאת כך? האם יש לו מחשבות התאבדות?"), בהתאם לתורת ההגנה של צה"ל, ולבחון את התאמת הפתרון המוצע לפעולות בספר. בכך, זהו יותר מספר קריאה.

השגת תיאום ותזמון מיטביים בקרב ההגנה, בתרחיש בדיוני אך מציאותי המתואר בספר, היא דוגמה לפתרון בעיות מורכבות באמצעות פעולות פשוטות אך מתוכננות בדרגים נמוכים

טוב עשו העורכים שהוסיפו לנספחים את תמצית הטכניקה האמריקנית להכנת המרחב להגנה (Engagement Area Development - EA Dev מבוסס הסיפור כולו, את שיטת "טבלת העזר להחלטה בניהול הקרב" (Decision Support Matrix) המוזכרת בתיאור נוהל הקרב, בעיקר בניהולו כשהתקשורת משובשת, ואת מילון המונחים. "שוב נעלמה התקשורת. סרן קרפטון יצא מדעתו. מה עליו לומר? נראה שקוברת עדיין יכולים להמשיך בלחימה. [...] הוא זכר את כוונת המג"ד: לא לאפשר חדירה של האויב והתקדמות שלו לעבר וולוסלב. הוא והמומחה פלין העיפו מבט בטבלת קבלת החלטות המתוקנת

